

Sygn. akt VII U 44/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10.04.2013 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Joanna Sawicz

Protokolant :st. sekretarz sądowy Gabriela Zaborowska

przy udziale - - -

po rozpoznaniu w dniu 10.04.2013 r. w Świdnicy

sprawy (...) **Sp. z o.o.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 08.11.2012 r. Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 8.11.2012 r. znak: (...) w ten sposób, że ustala brak podstaw do podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej płatnika składek (...)

Sp. z o.o. w W. w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2012

roku do 31 marca 2013 roku.

Sygn. akt VII U 44/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. odwołała się od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 8.11.2012r. znak: (...), którą organ rentowy działając z urzędu podwyższył stronie powodowej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składowym w okresie od 1.04.2012r. do 31.03.2013r. o 50,00% oraz określił, że składka na ubezpieczenie wypadkowe we wskazanym okresie wynosi 2,89 %. Strona powodowa w złożonym odwołaniu wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że strona powodowa nie jest zobowiązana do opłacenia stopy procesowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym **obejmującym okres od 1.04.2012r. do 31.03.2013r. o 50%.**

Strona powoda zarzuciła naruszenie przez organ rentowy przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, złożenie wyjaśnień przez osobę nieuprawnioną przez spółkę oraz niewyjaśnienie stanu faktycznego sprawy. Jednocześnie wskazała, że nie kwestionuje, tego, iż w powyższym okresie zastosowała stopę procentową w wysokości 1,20 % zamiast prawidłowej 1,67 %, jednak pozwany nie przeprowadził postępowania mającego na celu wyjaśnianie stanu faktycznego sprawy, a tym samym ustalenia przyczyn błędnego ustalenia stopu procentowej. Nadto strona powodowa podniosła, że nie dała podstawy do zastosowania wobec niej przepisu art.34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, bowiem jej działania nie miały charakteru umyślnego.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniosła o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł. Na podstawie okresowej kontroli, która odbywała się w dniach 11.09.2012r. do 19.09.2012r. obejmująca okres od 03/2008 do 12/2011- wykazała, że w roku 2011 średnia liczba ubezpieczonych u płatnika składek dla celów ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe na okres składkowy od 1.04.2012r. do 31.03.2013r. wynosiła nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Płatnik w dokumentach rozliczeniowych wykazał, zaś stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,20% zamiast wynoszącej 1,93 %. Skoro zatem płatnik opłacił składkę w wysokości 1,20 % swoim działaniem naruszył obowiązujące przepisy w tym zakresie. Z tych też względów w ocenie organu rentowego zaistniały podstawy do zastosowania przepisów art. 34 ustawy wypadkowej. W następstwie powyższego organ rentowy ustalił w drodze decyzji stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 50% stopy procentowej na podstawie prawidłowych danych. W ocenie organu rentowego zebrany w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający i nie wymaga dodatkowych wyjaśnień. Wskazywanie natomiast na osoby zatrudnione w poszczególnych okresach nie ma wpływu na zaistniałe okoliczności. Płatnik ponosi bowiem odpowiedzialność za działania i zaniechania osób, którym wykonanie zobowiązania powierza.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniach od 11.09.2012r. do 19.09.2012r. w Spółce z o.o. (...) w W. organ rentowy przeprowadził kontrolę, której przedmiotem było:

- prawidłowe i rzetelne obliczanie składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których zobowiązany był zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustalenie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe,
- wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 22.06.2012r. organ rentowy doręczył stronie powodowej w dniu 3.09.2012r. Podstawą do przeprowadzenia kontroli było upoważnienie nr (...) z dnia 20.06.2012r. które zostało doręczone płatnikowi składek w dniu 11.09.2012r. Zgodnie z protokołem kontroli z dnia 19.09.2012r. kontrola objęła okres od marca 2008r. do grudnia 2011r. Wykazała, ona, że w roku 2011 średnia liczba ubezpieczonych u płatnika składek dla celów ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe na okres składkowy od 1.04.2012r. do 31.03.2013r. wynosiła nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Płatnik składek składając dokumenty rozliczeniowe zgłosił wszystkie osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu. Jedna z pracownic płatnika składek przebywała na urlopie wychowawczym w okresie od 5.03.2008r. do 4.03.2011r.

Płatnik składek prawidłowo podał tę liczbę ubezpieczonych w dokumentach przekazywanych do strony pozwanej, a jedynie omyłkowo wykazał stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,20% zamiast wynosząca 1,67% a następnie 1,93 %. Prawidłowo również określił grupę działalności.

Na drukach ZUS (...) przekazywanych za pośrednictwem Internetu od kwietnia 2010 roku podawana była liczba ubezpieczonych poniżej 10(9 i mniej) osób z jednoczesną nieprawidłową składką na ubezpieczenie wypadkowe – 1,20%.

W dniu 3.10.2012r. płatnik składek wniósł zastrzeżenia do protokołu. Pismem z dnia 9.10.2012r. organ rentowy nie uwzględnił w całości zastrzeżeń płatnika.

Strona powodowa w dniu 16.11.2012r. dokonała korekty deklaracji za okres od dnia 1.04.2010r. do dnia 31.03.2012r. przyjmując prawidłową stopę procentową we właściwej wysokości tj. 1,67% i dokonała wpłaty zaległych części składek wraz z odsetkami za zwłokę. W dniu 13.09.2012r. strona powodowa dokonała korekty deklaracji za okres od dnia 1.04.2012r. do dnia 31.08.2012r. przyjmując prawidłową stopę procentową we właściwej wysokości tj. 1,93% i dokonała wpłaty zaległych części składek wraz z odsetkami za zwłokę w dniu 18.09.2012r.

Decyzją z dnia 8.11.2012r. nr (...) organ rentowy stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek w roku składkowym obejmującym okres od dnia **1.04.2010r. do 31.03.2011r.** podwyższa o 50,00 %, tj. z 1,67% do 2,51%

Decyzją z dnia 8.11.2012r. nr (...) organ rentowy stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek w roku składkowym obejmującym okres od dnia **1.04.2011r. do 31.03.2012r.** podwyższa o 50,00 %, tj. z 1,67% do 2,51%

Zaskarżoną decyzją z dnia 8.11.2012r. nr (...) organ rentowy stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek w roku składkowym obejmującym okres **od 1.04.2012r. do 31.03.2013r.** podwyższa o 50,00 %, tj. z 1,93% do 2,89%

Od wszystkich decyzji strona powodowa złożyła odwołania.

Wyrokiem z dnia 19.02.2013r. wydanym w sprawie sygn. akt VIIU 45/13 w obecności pełnomocnika strony pozwanej, Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił decyzją z dnia 8.11.2012r. nr (...) w ten sposób, że ustalił brak podstaw do podwyższenia składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres 1.04.2010r. do 31.03.2011r.

(dowód: akta ZUS, zeznania powoda, akta tut. sądu sygn. akt VIIU 45/13, i VIIU 43/13)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 28 ust. 1 Ustawy z dnia 30 października 2002 r., o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 roku, nr 167, poz.1322) stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych wynosi 50 % najwyższej stopy procentowej zgodnie z zasadami określonymi w art. 30.

Przy ustalaniu obowiązującej dla płatnika, w danym roku składkowym, wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe istotna jest liczba ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu. Liczbę ubezpieczonych ustala się jako iloraz sumy ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu w ciągu poszczególnych miesięcy poprzedniego roku kalendarzowego i liczby miesięcy, przez które płatnik był w poprzednim roku zgłoszony w ZUS co najmniej 1 dzień był płatnikiem na ubezpieczenie wypadkowe w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tj. w których co najmniej 1 ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu wypadkowemu. Na mocy przepisu art.2 pkt.8 cytowanej ustawy rok składkowy to okres obowiązywania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe należnych za okres od dnia 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca następnego roku.

Na podstawie art. 34 ust.1 cyt. ustawy, jeżeli płatnik składek nie przekaże danych lub przekaże nieprawidłowe dane, o których mowa w art.31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Przepis ust.1 stosuje się odpowiednio do płatników składek, o których mowa w art.28 ust.1, którzy nieprawidłowo ustalili liczbę ubezpieczonych lub grupę działalności, przy czym, jeżeli płatnik składek stwierdzi nieprawidłowość, obowiązany jest on ponownie ustalić stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe we własnym zakresie (ust. 3).

Kwestią sporną zatem w niniejszym postępowaniu jest to, czy strona pozwana zasadnie podwyższyła wnioskodawcy na podstawie art.34 ust.1 ustawy wypadkowej w roku składkowym od dnia 1.04.2012r. do dnia 31.03.2013r., stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50 % tj. i czy płatnik podał nieprawdziwe dane, które mogłyby skutkować wymierzeniem takiej dopłaty. Przy czym wskazać należy, że z przepisu art. 34 ust.3 ustawy wypadkowej jednoznacznie wynika, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala, w drodze decyzji stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej jedynie w przypadku jeżeli zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe przez płatnika składek, o którym mowa w art.28 ust.1 ustawy wypadkowej **nastąpiło wskutek nieprawidłowego ustalenia liczby ubezpieczonych lub grupy działalności.**

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że grupa działalności została podana prawidłowo.

W bogatym orzecznictwie sądów powszechnych ugruntował się pogląd, iż rygorystyczna sankcja zawarta w art. 34 ust. 1 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie może być stosowana w sytuacjach, gdy płatnikowi składek nie można zarzucić nierzetelności, a przyczyna opłacenia składki w zaniżonej wysokości jest spowodowana nieświadomym działaniem, np. błędem rachunkowym czy pisarskim, bądź błędnym zinterpretowaniem przepisu czy niewłaściwym dokonaniem i tak skomplikowanych danych. Bowiern zakresowo czym innym są dane nieprawidłowe, a czym innym dane nieprawdziwe. Artykuł 34 ust. 1 tzw. ustawy wypadkowej pozwala na zastosowanie sankcji w nim przewidzianej tylko w przypadku podania danych nieprawdziwych (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 30.10.2012r., IIAUa 242/12, wyrok SN z dnia 6.09.2012r., IIUK 39/12)

Dokonując oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego, należy stwierdzić brak podstaw do zastosowania wobec strony powodowej sankcji wynikającej z przepisu art. 34 ust.1 ustawy wypadkowej, albowiem zaniżenie przez stronę powodową stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w spornym okresie nie nastąpiło wskutek nieprawidłowego ustalenia liczby ubezpieczonych lub grupy działalności. Wnioskodawca prawidłowo bowiem ustalił liczbę osób podlegających ubezpieczeniu a także grupę działalności; przekazywał te dane do strony pozwanej, co pozwoliło właśnie na ujawnienie błędu, skorygowanie tej omyłki i zapłatę wraz z odsetkami różnicy składki przez płatnika składek. Zaniżenie stopy procentowej spowodowane zostało tym, że wnioskodawca rozliczając składki na ubezpieczenie wypadkowe w przedmiotowym okresie omyłkowo przyjął stopę procentową składek na ubezpieczenie społeczne obowiązującą w roku składkowym poprzednim. Mając na uwadze powyższe w sprawie niniejszej nie ma zatem przesłanek uzasadniających zastosowanie sankcji wynikającej z przepisu art. 34 w/w ustawy. Trudno bowiem zarzucić stronie powodowej przekazanie nieprawdziwych danych w zakresie liczby osób zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego i celowe, umyślne wprowadzenie w błąd organu rentowego w celu zaniżenia przedmiotowej składki.

Zgodnie również z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 4.02.2011 r., w sprawie sygn. akt. II UZP 1/11 „przekazywanie przez płatnika do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki w wysokości niższej od wymaganej, jeśli wynika ono z innych powodów niż nieprawidłowe ustalenie liczby osób zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego nie wyczerpuje hipotezy normy art. 34 ust. 3 w związku z ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z 2002 r. i nie implikuje skutku objętego jej dyspozycją”.

W niniejszej sprawie nie można również pominąć faktu wydania prawomocnego wyroku z dnia 19.02.2013r. w sprawie sygn. akt VIIU 45/13 zawisłej między tymi samymi stronami, dotyczącej tego samego stanu prawnego i faktycznego, a jedynie innego okresu. Sąd Okręgowy w Świdnicy w wyroku

tym zmienił decyzję z dnia 8.11.2012r. nr (...) w ten sposób, że ustalił brak podstaw do podwyższenia składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres 1.04.2010r. do 31.03.2011r. **A zatem powyższe rozstrzygnięcie musiało implikować ustalenia w niniejszej sprawie, co wynika z regulacji art. 365 §1 k.p.c.** W myśl bowiem tego przepisu orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Związanie treścią prawomocnego orzeczenia oznacza przesądzenie określonej spornej kwestii, która wynika z wiążącego orzeczenia. **Moc wiążąca orzeczenia merytorycznego, określona w art. 365 § 1 k.p.c., brana pod uwagę w kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się dana kwestia, nie podlega już ponownemu badaniu.** Związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność nie tylko dokonywania ustaleń sprzecznych z nim, ale nawet przeprowadzania postępowania dowodowego w tym zakresie – por. wyrok SN z dnia 28.03.2006r., UK 231/05. Będzie miała ona miejsce wówczas, gdy w postępowaniu zakończonym tym orzeczeniem (wyrokiem) i w następnym, **wystąpi tożsamość stron oraz tożsamości podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia.**

W tym miejscu należy podnieść, że celem wprowadzenia zasady związania prawomocnym rozstrzygnięciem, o którym mowa w art. 365§1 k.p.c. było przede wszystkim zapewnienie jednolitości orzecznictwa odnośnie rozstrzygnięć dotyczących tych samych stron i podstaw faktycznych oraz prawnych, co z kolei jest jednym z elementów stabilności prawa i zaufania obywateli do prawa oraz organów powołanych do jego stosowania.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 19.02.2013r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydanym między tymi samymi stronami i przy takim samym stanie prawnym oraz faktycznym, co w niniejszej sprawie rozstrzygnął kwestię zasadności podwyższenia składki na ubezpieczenie społeczne. A zatem w/w wyrok z dnia 19.02.2013r. miał prejudycjalny charakter dla oceny zasadności odwołania także w obecnym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż brak jest podstaw do podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50 % obowiązującej stroną powodową obejmującym okres od 1.04.2012r. do 31.03.2013r.